

Козубцов І.М.,
к.т.н., професор РАЕ,
провідний науковий співробітник НЦЗІ ВІТІ

НАУКОВА ШКОЛА «РОЗВИТОК МЕТОДОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ МОЛОДОГО ВЧЕНОГО»

Постановка проблеми. У відповідності до затвердженої тематики дисертаційного дослідження [1], авторами визначено необхідність рішення прикладного завдання організації науково-педагогічних експериментів в галузі підготовки ад'юнктів (аспірантів), а саме забезпечення розвитку методологічної культури. Перевірка запропонованого організаційно-педагогічного забезпечення є перспективним шляхом до забезпечення якості освітньої діяльності аспірантури (ад'юнктури).

Метою доповіді є апробація експериментальних результатів дослідження наукової школи «Розвиток методологічної культури молодого вченого», що є запорукою розвитку методологічної культури на постійно діючому семінарі під керівництвом д.т.н., професора Л.Ф. Мараховського.

Виклад основного матеріалу. Досліджуючи національні особливості систем підготовки вчених, нами визначено перспективний напрямок її удосконалення, як системи третього рівня [2]. Ключову роль у забезпеченні якісної підготовки аспірантів (ад'юнктів) мають наукові керівники. Цю роль посилює наукова школа наукового керівника [3]. В ході дисертаційного дослідження, під науковим консультуванням д.п.т., проф. В.В. Ягупова та д.т.н., проф. Л.Ф. Мараховського, нами розроблено навчальну програму факультативу «Наукова школа розвитку методологічної культури аспірантів (ад'юнктів)» [4]. В даний час продовжується науково-педагогічний експеримент з перевірки її ефективності. Під час організації експериментальної роботи важливого значення ми надавали добору критеріїв розвитку методологічної культури ад'юнктів, які мають бути ефективними і забезпечувати якісне оцінювання досліджуваного об'єкта. Педагогічний експеримент проводився на базі ВНЗ згідно з табл. 1.

Таблиця 1. Особливості організації експеримента

№ з/п	Категорія	Чисельність		Місце проведення експерименту	Науковий керівник експерименту
		КГ	ЕГ		
1	аспіранти	5	5	ДЕТУТ	д.т.н., професор Л.Ф. Мараховський
2	аспіранти	5	5	ІПТО НАПН України	д.п.н., професор В.В. Ягупов
3	докторанти	6	6	РГКП «ЗКАТУ» (Казахстан)	к.е.н. професор Л.С. Таршилова

Важливим елементом в старті педагогічного експерименту став вихід у світ методичних рекомендацій щодо самостійної підготовки аспірантів [5, 6], які позити-

вно сприйнятті аспірантами Державного економіко-технологічного університету транспорту. Слід зазначити, що дані рекомендації позитивно схвалено творчими науковими керівниками. Динаміка розвитку ціннісно-мотиваційної складової (ЦМС) контрольної (КГ) та експериментальної (ЕГ) груп подано на рис. 1.

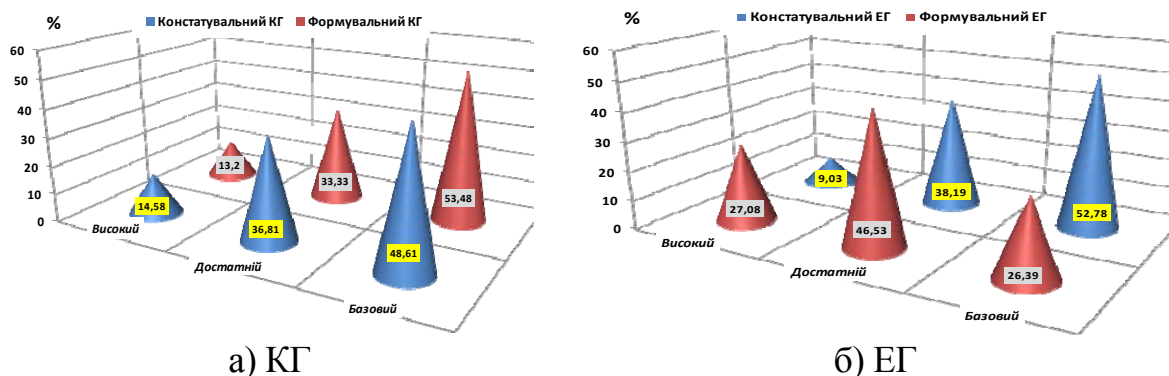

Рис. 1. Динаміка розвитку ЦМС аспірантів

Висновки. В цілому запровадження запропонованого організаційно-педагогічного забезпечення та наукової школи «Розвиток методологічної культури молодого вченого» експериментально підтверджує позитивний педагогічний ефект в розвитку методологічної культури на постійно діючому семінарі.

Література:

1. Протоколи засідань. Міжвідомча рада з координації наукових досліджень з педагогічних та психологічних наук в Україні : Протокол № 7 від 27.10.2015 р. [Електронний ресурс] // Міжвідомча рада з координації наукових досліджень з педагогічних та психологічних наук НАПН України. – Режим доступу URL: <http://naps.gov.ua/uploads/files/iccr/protocols/2015.rar>.
2. Козубцов И.Н. Направления развития института аспирантуры системы третьего уровня высшего образования в контексте Болонской хартии / И.Н. Козубцов, А.Н. Ващенко // Бизнес. Образование. Право. Вестник Волгоградского института бизнеса, 2013. – №3 (24). – С. 68 – 71.
3. Мараховський Л.Ф. Наукова школа – основа сучасної міждисциплінарної аспирантури / Л.Ф. Мараховський, І.М. Козубцов // Вісник ГНПУ ім. О.Довженка: зб. наук. праць. 2012. – Вип. 20. – С.54 – 61.
4. Козубцов И.Н. Учебная программа факультатива «Развитие методологической культуры адъюнктов» / И.Н. Козубцов // «Международный журнал экспериментального образования». – 2016. – №4 (Часть 1). – С. 62 – 67.
5. Козубцов І.М. Підготовка аспірантів : методичні рекомендації щодо самостійної підготовки аспірантів за спеціальністю 05.13.05 – «Комп'ютерні системи та компоненти» / І.М. Козубцов, Л.Ф. Мараховський. – К.: ДЕДУТ, 2014. – 165 с.
6. Козубцов И.Н. Организация научной работы молодого ученого : учебно-методическое пособие / И.Н. Козубцов, Л.С. Таршилова. – Уральск: РГКП «ЗКАТУ» им. Жангир хана, 2014. – 103 с.